

Przez środki ochrony indywidualnej (ŚOI) należy rozumieć środki noszone bądź trzymane przez pracownika w celu jego ochrony przed jednym lub kilkoma zagrożeniami (np.: nadmierny hałas, pył, odpryski).

Środki te powinny być stosowane w sytuacjach, kiedy nie można uniknąć zagrożeń lub nie można wystarczająco ich zminimalizować za pomocą środków ochrony zbiorowej lub odpowiedniej organizacji pracy (np. podczas demontażu ochron zbiorowych).

Środki ochrony indywidualnej, celem zapewnienia wystarczającej ochrony, powinny:

- ✓ być odpowiednio dobrane do istniejącego zagrożenia w miejscu pracy;
- ✓ uwzględniać warunki na danym stanowisku pracy;
- ✓ uwzględniać wymagania ergonomii (dostosowania warunków pracy do możliwości fizycznych i psychicznych człowieka, celem uzyskania komfortu i bezpieczeństwa pracy oraz podniesienia tym samym wydajności pracownika);
- ✓ w jak najmniejszym stopniu powodować niedogodności związane z ich używaniem (masa, gabaryty, regulacja, rozmiary);
- ✓ być łatwe w zastosowaniu (noszenie, trzymanie, regulacja) i konserwacji;
- ✓ dawać się dopasować względem siebie bez zmniejszenia ich właściwości ochronnych w przypadku występowania więcej niż jednego zagrożenia i konieczności jednoczesnego stosowania kilku środków ochrony indywidualnej;
- ✓ być stosowane zgodnie z przeznaczeniem i wymogami opisanymi w instrukcji użytkowania i konserwacji (instrukcja opracowana dokładnie i zrozumiale w języku polskim zgodnie z wymogami rozporządzenia);
- ✓ mieć ważność (używanie środków ochrony indywidualnej po terminie ich przydatności - o ile jest taki termin podany przez producenta, lub bez kontroli okresowej - jeśli jest wymagana, jest zabronione);
- ✓ posiadać oznakowanie CE oraz deklarację zgodności WE;
- ✓ być identyfikowalne - posiadać swoją nazwę i numer identyfikacyjny. Jeżeli w wyniku użytkowania znaki te zostały zatarte, wówczas należy środek wyeliminować z użytkowania;
- ✓ być ewidencjonowane - należy założyć kartę użytkowania sprzętu (z określonym numerem identyfikacyjnym środka ochrony), danymi użytkownika, datą wydania oraz polami kontroli okresowej. Zwykle taka karta dostarczana jest przez producenta sprzętu.

Środkami ochrony indywidualnej są m.in.:

- ✓ **odzież ochronna**, np. ubrania, kombinezony, fartuchy, peleryny;
- ✓ **środki ochrony głowy**, np. hełmy ochronne;
- ✓ **środki ochrony kończyn dolnych**, np. buty, kalosze, nakolanniki;
- ✓ **środki ochrony kończyn górnych**, np. rękawice ochronne, ochraniacze nadgarstka i przedramienia;
- ✓ **środki ochrony twarzy i oczu**, np. okulary, gogle, tarcze, przyłbice;
- ✓ **środki ochrony słuchu**, np. wkładki, stopery, naszniki przeciwhałasowe.

Do środków ochrony indywidualnej nie zalicza się m.in.:

- ⊗ zwykłej odzieży roboczej i mundurów,
- ⊗ środków ochrony indywidualnej używanych przez wojsko, policję i inne służby utrzymania porządku publicznego,
- ⊗ wyposażenia stosowanego przez służby pierwszej pomocy i ratownicze,
- ⊗ wyposażenia sportowego,
- ⊗ środków służących do samoobrony lub do odstraszenia,
- ⊗ przenośnych urządzeń do wykrywania oraz sygnalizowania zagrożeń i naruszania porządku publicznego,
- ⊗ pasów monterskich, toreb narzędziowych i innych środków usprawniających pracę.

Pracodawca nie może wymagać od pracowników, aby sami zaopatrzyli się w środki ochrony indywidualnej, nawet w przypadku wypłacenia im na ten cel odpowiedniego ekwiwalentu.

PRZYKŁADOWE ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

(podane ze stron: <http://www.sprzetbhp.pl> oraz * <http://www.4weld.pl> *)

ODZIEŻ OCHRONNA			
ODZIEŻ PRZECIWDESZCZOWA I WODOODPORNĄ			
ODZIEŻ OSTRZEGAWCZA			
CZAPKI			
CHELMY			

OSŁONY TWARZY			
* TARCZE *			
OBUWIE			
RĘKAWICE			
OKULARY			
GOGLE			

OCHRONNIKI SŁUCHU (na głowę i na kark)			
WKŁADKI I ZATYCZKI PRZECIWIHAŁASOWE			
PÓLMASKI I MASKI			
NAKOLANNIKI (na spodnie i do spodni)			
SPRZĘT CHRONIĄCY PRZED UPADKIEM			 zestaw BASIC P-01 kask bezpieczeństwa amortyzator z linką bezpieczeństwa work transportowy W skład zestawu BASIC wchodzi: kask bezpieczeństwa P-01 z dwoma punktami zaczepienia w rozmiarze 55-60 cm, 60-65 cm; amortyzator bezpieczeństwa A-01 z linką bezpieczeństwa (B 101) o długości 1,2 m; work transportowy, rozmiar 40 x 30 cm.